

Kerstin Strandberg: "Ett par från Stjärnfallsvägen"

Det är en fin berättelse Kerstin Strandberg har författat, anser kulturskribenten Christian Swalander efter att ha stängt igen hennes senaste roman, "Ett par från Stjärnfallsvägen". Här finns en öppenhet och ovisshet han tilltalas av.

Det brukar gå några år mellan Kerstin Strandbergs romaner, men när de kommer präglas de av intellektuell lyskraft och en stil som i stringens och klarhet ger henne en unik position i det svenska litterära landskapet. Så är också fallet med "Ett par från Stjärnfallsvägen", berättelsen om Virginia och David och deras betydelsefulla resa till slakten i USA någon gång sedan Charlie Chaplin gått bort medan Greta Garbo fortfarande lever, alltså på 1980-talet.

Det centrala temat för Kerstin Strandberg är identitetens fortlöpande tillblivelse genom det egna upprättandet av en personlighet och hur man då också påverkas av vem man är och blir i andras ögon. Samtidigt blir man de andras medskapare i en väv av berättelser där tolkningarna av handlingar och handlingsmönster och vilka motiven syns vara för dessa ytterligare bidrar till att skapa både säkerhet och osäkerhet.

Så smart hanterar Kerstin Strandberg sina personer i förändrings- och tolkningstrycket att man som läsare hela tiden utmanas i sina värderingar både av personerna och deras etiska och moraliska bevekelsegrunder och vägval i livets utsatta lägen.

I USA bor Davids morbror Hjalmar, framgångsrik i bageribranschen. Hans dotter Kim har just genomgått en könsbytesbehandling och gör nu sina första erfarenheter som mannen Kim. Här ställs identitetsproblematiken givetvis på sin spets, både för Kim som ska hitta in till det han länge uppfattat som sitt sanna jag och för släktingarna som kan fastna med blicken vid de fortfarande rundade höfterna och den gracila halsen.

Det som utmanas blir för dem inte i första hand vem Kim är, utan deras egen förmåga att helt byta uppfattning om vem han är. Han är ju både densamma som förut men också någon annan, någon som både bygger sin egen identitet men också deras.

I en centralt placerad urna i Hjalmars flotta hus finns askan efter hans hustru Alice, syster till Davids mor Lena. Vem var hon? Ja, frågan plågar Hjalmar något alldeles omåttligt, för en gång för länge sedan hade Alice gripen av häftig åtrå gått till sängs med Davids far Eskil. Eller hade hon inte det, hade det stannat vid åtrån? Hur går det för en människa som inte ens inför dödens slutgiltighet kan försonas och förlåta – i den mån det nu finns något att förlåta. Att släcka ner ovissheten och gå vidare, stänga det förflutnas dörr, klarar man det?

Det är en fin berättelse Kerstin Strandberg skrivit, i språket frisk och kylig som vintervatten och där under en botten av livets ofrånkomliga ovisshet.

CHRISTIAN SWALANDER